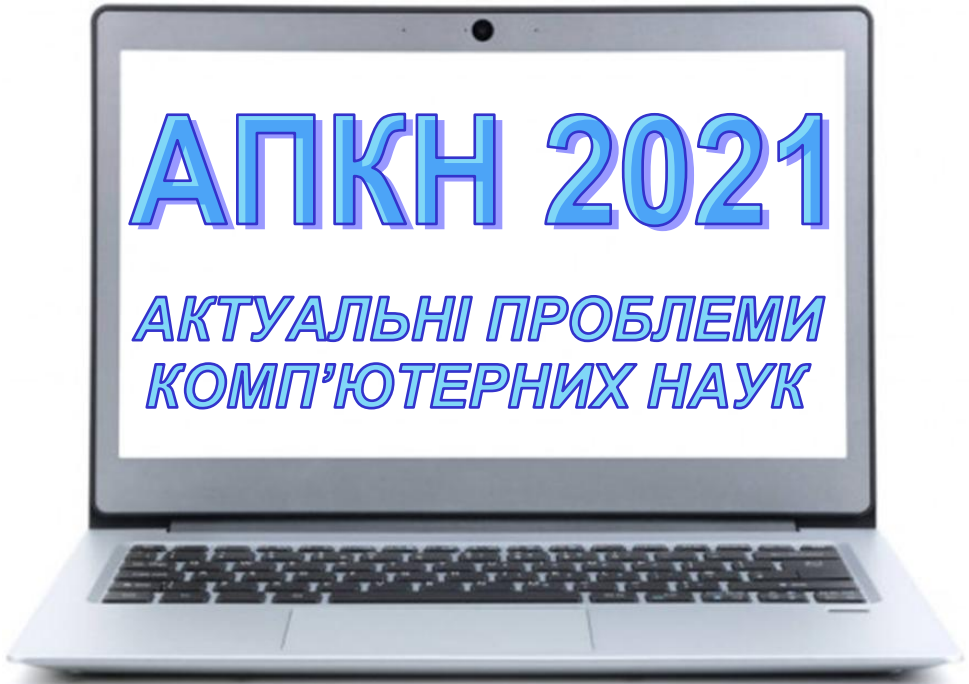

Міністерство освіти і науки України
Хмельницький національний університет

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
за матеріалами XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Актуальні проблеми комп'ютерних наук АПКН-2021»

15-16 жовтня 2021

Хмельницький 2021

УДК 004:37:001:62

Збірник наукових праць за матеріалами XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми комп'ютерних наук АПКН-2021». Хмельницький – 2021. – 281с.

У збірнику наукових праць подані перспективні практичні розробки аспірантів, студентів та здобувачів в області сучасних інформаційних технологій. Розглянуто актуальні проблеми комп'ютерних наук, комп'ютерної інженерії, прикладної математики й інженерії програмного забезпечення, приведено ряд робіт по впровадженню інформаційних технологій у виробництво та управління. Висвітлено перспективні розробки сучасних систем пошуку, обробки й захисту інформації, медійних та комунікаційних системи.

УДК 004:37:001:62

Матеріали конференції відтворені з авторських оригіналів. При макетуванні можливі незначні зміни компоновки контенту авторських оригіналів.

Участь у конференції та складові всіх її етапів (розгляд праць, макетування, публікація збірника наукових праць та видача сертифікатів) є безкоштовними для всіх учасників. Оргкомітет конференції висловлює подяку учасникам конференції та сподівається на подальшу співпрацю.

З питань проведення конференції та подальшого обміну інформацією звертатись на e-mail конференції: apkt.khnu@gmail.com

Кушнір Д. Е.

Інформаційні технології для підвищення безпеки автомобільного транспорту 146

Ланде Д. В., Нагорний Д. О., Рибак О. О.

Методи і засоби екстрагування і візуалізації концептів із соціальних мереж..... 151

Літвінко І. В., Мартинюк В. В.

Інтелектуальний метод і програмно-технічний засіб керування сонячною панеллю..... 153

Михасько Я. Ю., Лисенко С. М.

Метод розробки емулятора виявлення кібер-загроз типу «фішинг»..... 156

Море В. С., Каштальян А. С.

Кластеризація отриманих від мережі приманок даних методом k-середніх 159

Немченко К. Ю.

Розробка інформаційної системи керування замовленнями фотоцентру 163

Носуля Є. О., Нечволода Л. В.

Розробка експертної системи для оцінювання фізичного стану хатніх тварин 168

Онщенко Д. П., Подорожняк А. О.

Дослідження системи розпізнавання антономерів..... 172

Пазич А. Ю., Морозов А. В.

Дослідження згорткової нейронної мережі для розпізнавання рукописних цифр.. 176

Палажченко Є. В.

Інформаційна технологія слайсингу для будівельного 3D принтеру..... 180

Пекач О. Ю., Пивовар О. С., Таранчук А. А.

Оптимізація топології елементів друкованих плат високошвидкісних інтерфейсів 183

Петрушак В. С.

Вимірювання частоти періодичного сигналу за допомогою методу коінциденції. 186

Рей К. С., Ковтонюк І. П., Грищук І. І.

Дослідження методів керування ресурсами кіберфізичної системи «Розумний будинок» 191

Русин В. Б., Іванічик Б. О.

Програмний комплекс для маскуванню інформації хаотичною системою на основі LabView..... 194

УДК 004.02

Ланде Д. В., Нагорний Д. О., Рибак О. О.

*Інститут спеціального зв'язку та захисту інформації
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»*

МЕТОДИ І ЗАСОБИ ЕКСТРАГУВАННЯ І ВІЗУАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТІВ ІЗ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ

Наукова робота спрямована на розробку методів та засобів формування онтологічних моделей на основі автоматичного екстрагування концептів із мережесвих інформаційних ресурсів для їх подальшого застосування в інформаційно-аналітичних системах.

Scientific work is aimed at developing methods and means of forming ontological models based on automatic extraction of concepts from network information resources for their further application in information-analytical systems.

Розвиток інформаційних технологій, збільшення потужності інформаційних потоків, віртуалізація суспільства – усе це зробило інформаційні мережеві технології потужним інструментом в інформаційно-аналітичній діяльності.

Аналіз контенту інформаційних потоків, що поширюються в мережі Інтернеті, на цей час стає одним з найбільш інформативних методів дослідження актуальності вибраних тематичних напрямків. Загальний характер змісту тематичних публікацій в мережі Інтернет дозволяє екстрагувати із них важливі складові (концептів) та будувати мережеві моделі, в подальшому їх досліджувати та застосовувати в інформаційно-аналітичній роботі.

Наукова робота спрямована на розробку методів та засобів формування онтологічних моделей на основі автоматичного екстрагування концептів із мережесвих інформаційних ресурсів для їх подальшого застосування в інформаційно-аналітичних системах. Цей напрямок є актуальним, враховуючи тенденції впровадження моделей предметних областей у вигляді онтологій і баз знань практично у всіх галузях науки і техніки для підтримки прийняття рішень. Зокрема, автоматичне екстрагування знань (knowledge extraction) дозволяє зменшити кількість фахівців-експертів, що залучаються для підтримки прийняття рішень, використовуючи замість них знання, що містяться у неявному вигляді в документальних масивах інформації, що розподілені в комп'ютерних мережах.

У цій роботі до вирішення проблеми автоматичного формування моделей предметних областей пропонується створення і застосування методів і засобів аналізу контенту соціальних мереж за визначеною тематикою (зокрема, за тематикою кібернетичної і інформаційної безпеки), застосування лінгвостатистичних методів і засобів (text mining), підходи до формування мережових структур і візуалізації.

Завдання полягає у розв'язанні часткових поставлених задач:

1. Проаналізувати існуючі підходи до витягу концептів із текстової інформації, побудови моделей предметних областей і їх візуалізації.
2. Запропонувати інформаційні технології сканування контенту соціальних мереж (зокрема, каналів месенджера Telegram) і їх фільтрації для формування тематичних інформаційних потоків.
3. Запропонувати та обґрунтувати підходи до екстрагування концептів (термінів, імен персон, топонімів) із текстів повідомлень соціальних медіа і виявлення зв'язків між ними.
4. Запропонувати інформаційну технологію відображення топонімів, що виявлені в текстах із соціальних мереж на географічній мапі.
5. Запропонувати інформаційну технологію візуалізації сформованих моделей предметних областей через веб-інтерфейс.

Висновки. Запропоновано та обґрунтовано технологічні засади для створення комплексу інструментальних засобів екстрагування і візуалізації концептів із соціальних мереж. Створено комплекс інструментальних програмних модулів для екстрагування і візуалізації концептів із соціальних мереж, автоматизованої побудови мережових моделей предметних областей. Створено основу методології застосування цього комплексу до окремих предметних областей, зокрема, до кібербезпеки. Наведені приклади застосування в практиці інформаційно-аналітичної роботи за тематикою інформаційної і кібернетичної безпеки.